

Nytt om gammelt

Oktober 2010 – Nr. 4/10

FÅBERG OG LILLEHAMMER HISTORIELAG

Årbok nr. 29 blir presentert på Fabrikken 14. november

Søndag 14. november kl. 14 presenteres Fåberg og Lillehammer Historielags årbok 2010 på Fabrikken i Løkkegata. Temaet i år er produkter laget i Lillehammer. Rammen rundt presentasjonen er den riktige, for her var Steen & Strøms møbelfabrikk. I naboskapet har det vært mange virksomheter, fra ostehøvelproduksjon til ski, glass og iskrem.

Tema for årbok nr. 29 er produkter laget i Lillehammer og Fåberg. Boka har fått form som en oppslagsbok. På vel 200 sider fortelles det i tekst og bilder om både av hvem og hva som ble laget under tittelen "Mer enn ostehøveler og piper".

Boka er ordnet alfabetisk. Det starter med akslinger og aluminiumskjeler og ender med øl og årbøker. På sidene mellom fortelles det om krøllhår, bogtre, hesteriver, persiener, skinnfeller, ski, votter og mye, mye annet. De forskjellige oppslagsordene er brutt opp med temaartikler og rammer.

Spennvidden er stor og det samme er underholdningsverdien. Det er utrolig spennende å lese om alt som er laget i Lillehammer, forteller de som allerede har kikket i boka.

Fjorårets årbok er allerede solgt i over 1200 eksemplarer. Årets årbok trykkes i 1600 eksemplarer

Årbok nr. 29 har fått ny omslagsdesign laget av Fremad Biz – Anne Nilseng, en av de mange virksomhetene som holder til i Fabrikken.

Skuronn i Saksumdalen i 1920

Mange husker på historielaget med gamle fotografier. Fra Øivind Engeland har vi fått dette artige bildet fra skuronna på Saksum i 1920.

Personene på bildet er fra venstre: Kari Morken, Fron, Olaf Grandal, Berthe Vasrud, Simen Vasrud., Petter Vasrud, legger av til kornband, Torbjørn Engeland, kjører hestene og lengst til høyre ser vi Karl Vasrud.

Den vesle gutten er Einar Vasrud. Garden i bakgrunnen er nedre Ulland. Simen Vasrud var husmann på Saksum.

Gardimellom i Lillehammer

En vel forberedt turleder, en solrik søndag og en buss fylt av forventningsfulle deltagere var det beste utgangspunkt for gardimellom i Lillehammer 15. august..

Brynjulf Handgaard imponerte med all sin viten fra start til slutt. Besøksmålene var gårder i et område som forpliktet seg til å avgj grunn til tomter til Lillehammer by i 1827.

Ved Hammer gård fikk forsamlingen en grundig og interessant orientering om lovgiving og rett ved bydan-

nelsen, gården og markante personer som har levd der.

Gårdsbesøkene ble et av mange høydepunkt på turen. Morten Sveberg på Skjellerud, Annette Lundgaard og Arild Evensen på Vingnes, Hilde Sorgendal Sem på Øvre Sorgendal og Jette og Jens Homb på Suttestad var gjestfrie vertskap og gav tilhørerne stor kunnskap. Å åpne hus og hager for en så stor forsamling, var raust!

Publikum ble gjort riktig stas på med å bli møtt med lyden av matklok-

ka på Suttestad - den ringte inn til kaffe. Før gruppen forlot Vingnes gård ble det avfyrt saluttter med kanonen som tidligere varslet Skibladners ankomst. Den hørttes ennå i store deler av byen!

Bussturen mellom gårdene var spekket av opplysninger om byen, skiftende grenser gjennom tidene, bygninger og personalhistorie – det gav lyst til å få vite enda mer.

En stor takk til en pedagogisk, vel forberedt og engasjerende Brynjulf Handgaard!

Annette Lundgaard og Arild Evensen skjøt med den gamle kanonen på Vingnes.
Foto: Jan Gunnar Nyfløt.

Hil og Fåberg/Lillehammer Historielag:

Åpne kveldsseminar i lokalhistorie 2010 – 2011

Høgskolen i Lillehammer, Auditorium C. onsdager kl. 19.00 – 21.00

Fri adgang for alle interesserte

Onsdag 3. november

Marit Hosar og Karen Bleken
"Minnenes melodi"

Marit Hosar,
arkivleder ved Opplandsarkivet avd.
Maihaugen

Karen Bleken,
journalist, for tiden prosjektmedar-
beider ved Opplandsarkivet
avd. Maihaugen

Onsdag 12. januar

Trond Feiring

Lillehammers store sønn?

Den mangfoldige Thorstein Lunde

Feiring er førstelektor i historie ved
HiL og forfatter av bl.a. bind 2 av
Fåberg og Lillehammers historie.

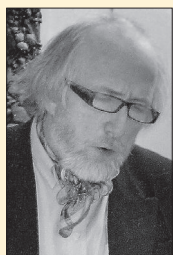

Onsdag 26. januar

Anne Holbø Wendelbo

"Bestefar og far"

Wendelbo er tidligere lærer ved
Hammartun ungdomsskole.
Hun har tatt sin masteroppgave
på maleren Kristen Holbø.

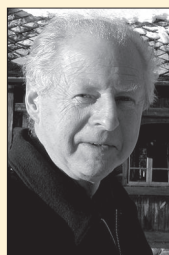

Onsdag 17. november

Ole Henrik Braastad

**"Fra Jupiter til Lillehammer.
Gustav Frøding.
Den sorgfulle skratteren"**

Braastad er en aktiv skribent.

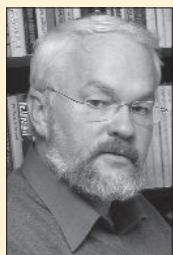

Onsdag 9. februar

Thor Heyerdahl jr.

Min oppvekst i Lillehammer

Heyerdahl er cand. real og mangeårig
lektor ved Lillehammer videregående
skole. Han er styreleder for Kon-Tiki
Museet.

Onsdag 1. desember

Jan Vidar Lie Pedersen

**Gjenstander laget
i Fåberg og Lillehammer**

Pedersen er programsekretær i NRK,
forfatter og leder redaksjonskomiteén
for Historielags årbøker.

Onsdag 23. februar

Inger Bjørnhaug

Kvinnestemmer i ei husmortid

Professor i historie ved Høgskolen
i Lillehammer.

Ansvarlige: Trond Feiring og Tore Pryser (HiL) Kirsten Andberg og Ivar Skeide (FLH)

Dølaringen til sentrum

Rundt månedsskiftet oktober/november regner Dølaringen Boklag med å være på plass i nye lokaler i Kirkegata 21. Boklaget har i rundt 40 år holdt til i Chr. Bruuns veg nord i byen, men har funnet å ville flytte kontoret til sentrum.

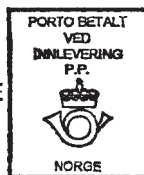
– Dølaringen står for lager og distribusjon av bøkene til Fåberg og Lillehammer Historielag, og vi håper at en mer sentral beliggenhet også vil være en fordel for medlemmene, sier daglig leder i Dølaringen Boklag Anne Hosar.

Åpningstidene er ennå ikke fastlagt og vil bli kunngjort senere.

Kirkegata 51 er en av de aller eldste bygningene i denne delen av byen. Lillehammer Håndverkerforenings første formann, Mathias Christiansen, 1854-1932, hadde i mange år sin privatbolig i bygningen.

B

PRIORITAIRE

Nytt om gammelt

utgis av Fåberg og
Lillehammer Historielag,
Postboks 331, 2602 Lillehammer.

post@faberghistorielag.no
www.faberghistorielag.no

Thorsrud a.s har tatt seg av produksjonen.

Nytt fra historielaget

Julemarked på Maihaugen

Lørdag 27. og søndag 28. november vil Fåberg og Lillehammer Historielage ha salgsbod på torget på Maihaugen og vi tilbyr kjøp av årbøkene. Årbok 29 (2010) vil være en kjærkommen julegave for mange. Husk medlemspris.

Kan noen hjelpe oss med en liten vakt en av dagene, vil vi sette stor pris på det. Åpningstiden er fra kl. 11.00 til kl. 17.00 begge dager.

Så kom regnet til bokselgerne...

Lørdag 19. juni hadde Fåberg og Lillehammer Historielag, Dølaringen Boklag og Thorsrud as rigget til stand på Lilletorget. Kasse på kasse med bøker ble plassert på salgsbordene, som dessverre ikke hadde tak på grunn av nattens storm.

Salget gikk bra i starten. Mange fikk supplert sin samling av årbøker og andre fant spennende lesestoff fra Gudbrandsdalen.

Så kom regnet. I all hast ble bøker pakket ned og beklagelser gitt til kundene. Heldigvis ble bestillinger notert, så de fleste fikk sine ønsker oppfylt ved senere utkjøring.

Kulturhistorisk dag i Vågå

Nesten 60 tilhørere møtte opp på Nigard Sør-Sandbu lørdag 28. august. Besøket innledet årsmøtet til Dølaringen og Gudbrandsdal Historielag. Vaktmester og den beste kjentmann på gården – Ivar Lillebråten – gav de fremmøtte en interessant orientering om gårds-historien og om de enkelte bygningene. Flere av husene var åpnet for anledningen, og mange kunne nok brukt lang tid til å studere Kjell Holms samlinger. Turen fortsatte til Gammel-Kleppe i Sjørdalen. Der var det kaffeservering, og en engasjert eier – Dag Lindvig – fortalte om gården og arbeidet med restaureringen gjennom 24 år. Et imponerende arbeid i særklasse! Før årsmøtet holdt Kristian Hosar en grundig orientering om historiske fotografier og hvor de er å finne, om bruksrettigheter og priser. Hosar viste mange eksempler fra dalen, og tilhørerne fikk en mengde nyttige tips og opplysninger.

Masteroppgave om kinoens første år

Som regel er det den eldre generasjonen som engasjerer seg i lokalhistorien. Ekstra gledelig må det derfor være for historielaget at yngre mennesker fordyper seg i kommunens fortid.

Linda-Theres Trondsen har til og med skrevet sin masteroppgave ved NTNU om de gamle lillehamringene og kinoens historie fra barber Anton Skrefsruds første forestillinger i 1907 fram til bystyret i 1913 protesterte mot at kinomatografen fortsatt skulle drives i privat regi.

Per R. Bærøe har lest den interessante avhandlingen, en skikkelig opppyrdding i en temmelig innfløkt og til nå ubeskrevet materie om visninglokaliteter, kinoiere og overraskende partipolitiske holdninger. Å gå videre fra 1913 og knytte Linda-Theres Trondsens mentalitetshistoriske arbeid opp mot tidligere publisert erindringstoff fra før 1920 og senere, er en oppgave historielaget bør støtte opp om, mener Bærøe.

Nytt historieseminar på Maihaugen

Gudbrandsdalseminar på Maihaugen i januar 2011

Arrangører er Gudbrandsdal historielag, Maihaugen, Gudbrandsdalsmuseene og Oppland fylkeskommune

I januar i år arrangerte samme gruppe et seminar med meget stor oppslutning.

Temaene på neste seminar er:

- Funn av samisk aktivitet i Gudbrandsdalsfjellene.
- Gullgubbene i Vingrom.
- Den vesle istiden.
- Storofsen i 1789.
- Bergverkene i Gudbrandsdalen.
- Kopperverkene på Røros, Kvikne og Folldal på 1700-tallet.
- Handel og handelsveier.
- Skysstasjoner i Gudbrandsdalen.

Mer informasjon blir etter hvert lagt ut på Gudbrandsdals historielags hjemmeside.

<http://www.gudbrandsdalahistorielag.no>

Påmeldingsfrist blir kunngjort i GD. Sett av onsdag 26. januar kl.10.00 – 17.00 til en lærerik dag på Maihaugen!